

Sava ceļa gājējs mehānismu pasaulē

FOTO - V. LĒVALDE, DIENAS MEDIJI

Viedoklis Bez izglītības neiztik

► **Modris Ozoliņš,**
RTU Inovāciju un
uzņēmējdarbības
programmas vadītājs:

„Lai uzņēmums veiksmīgi attīstītos, nepieciešams sabalansēt izmēģinājumus, praktisko pieredzi ar teorētiskajām zināšanām. Pasaulē ir ļoti maz piemēru, kad tikai ar talantu un uzņēmību vien no inovatīvas idejas izveidots liels bizness. Protams, arī akadēmiska izglītība vien neko nedod. Augstskolas diploms ir nepieciešams, taču ne pietiekams nosacījums.

Jāmācās ir visa mūža garumā. Arī uzņēmībai kaut ko sākt darīt, vēlmei un spējai radīt ko jaunu ir jābūt. Piemēram, iestājoties RTU programmā Inovācijas un uzņēmējdarbība, jābūt vismaz divu gadu praktiskai pieredzei.

Lai cilvēks būtu kaut «ceturtdaļpudu sāls apēdis», lai saprastu problēmas. Nevar apiet dabas likumus, izgudrot mūžīgo dzinēju, bet var palielināt efektivitāti esošajiem dzinējiem.

Biznesa fakti SIA Mechanika

- **Dibinātājs:** Arturs Žipris
- **Pamatkapitāls:** 1 Ls
- **Darbinieki:** 3
- **Darbība:** nestandarta iekārtu projektēšana
- **Dibināts:** 2011. g. novembrī
- **Atrodas:** Liepājā

CV Arturs Žipris

- **Izglītība:** Rīgas Valsts tehnikums, RTU
- **Produkti:** Glābējsilīte, Beamsplitter u.c.

„Es nezinu, ko teorētiski nevar. Es mēģinu un atklāju, ka var. Bet fakultātes māca, ka nevar,

► savu attieksmi pret darbu izklāsta SIA Mechanik dibinātājs Arturs Žipris.

SIA Mechanika ir jaunieši, kuri no leksikas izslēguši vārdu «nevar», protams, ja runa ir par mehāniku

Kurzemes rūpnieciskā dizaina izstādē starp krāsainiem un elegantiem produktiem aci piesaista arī kāds pamatīgs metāla priekšmets, kas sola stereo attēlus amatieru kamerām. «Jā, nav pārāk ērts lietošanā, taču tas darbojas. Un mēs strādājam pie pilnveidošanas,» atzīst SIA Mechanika dibinātājs, RTU students Arturs Žipris. Beamsplitter jeb iekārta stereo foto un video filmēšanai ar amatieru fotokamerām nav vienīgais tikai dažus mēnešus eksistējošā uzņēmuma produkts.

Izvēlas neatkarību

Beamsplitter, tāpat kā Latvijā ļoti labi pazīstamā glābējsilīte, kas uzstādīta Daugavpils, Ventspils un Liepājas slimnīcā, tapa vēl pirms SIA Mechanika dibināšanas, kad Arturs Žipris tikai sāka interesēties par konstruktora darbu. Gribējies būt kam vairāk par darba ņēmēju, bet ar pirmo biznesa partneri vienoties par līdzdalību uzņēmuma kapitā-

lā nav izdevies. «Es neatbraucu uz Liepāju, lai vienkārši strādātu citu labā,» atzīst jaunais uzņēmējs, nu jau bijušais ridzinieks. Tāpēc viņš nolēmis dibināt pats savu uzņēmumu. Sākumā plānojis iegūt Kurzemes biznesa inkubatora statusu, tāpēc pierēģistrējies kapitālsabiedrību KBI telpās. Taču vēlāk atradis gaisā un lētas telpas Liepājas centrā, ēkā, kur mītnās arī Liepājas simfoniskais orķestris un ērtības papildina unikāla, radoša atmosfēra. «Es joprojām sadarbojos ar inkubatoru, izstrādājam iekārtas KBI uzņēmumiem, taču nesmu pārliecināts, vai manam uzņēmumam šis statuss ir vajadzīgs, kādam šī nauda var izrādīties lietderīgāka,» atzīst A. Žipris.

Attīsta idejas

Beamsplitter sākotnēji projektēts Canon fotoaparātiem, lai nodrošinātu augstas kvalitātes stereo jeb tā dēvētos 3D attēlus ar amatieru līmeņa izmaksām. 3D efekts attēlos

ieraugāms ar speciālām brillēm, kas brīvi nopērkamas tirgū.

«Tādas iekārtas pasaulē ir, taču tās ir vai nu salīdzinoši lētas, bet kvalitāti varētu vēlēties labāku, vai arī labas iekārtas, kuru cenu varētu vēlēties labāku,» ironizē A. Žipris. Runa ir par iekārtām, kuras maksā ap 15 tūkstošiem ASV dolāru bez papildu aprīkojuma. Eiropā iespējams iekārtu irēt par 1000 eiro dienā. «Mūsu produktam tāda varētu būt pārdošanas cena,» leš Mechanika dibinātājs. Sadarbība ar vizuālās kultūras klubu SIA Parus Studio, kas vienlaikus ir arī pasūtītājs, turpinās produkta pilnveidošana jau jaunajā uzņēmumā. Veiksmīgā sadarbība aizsākusies, kad SIA Parus Studio vadība ieradās Liepājā, lai Jauno mediju mākslas studentiem lasītu lekciju. Nejausa tikšanās atklājusi kopīgus uzskatus un devusi impulsu tālejošiem mērķiem. Tagad ir plāns iekārtu piemērot gandrīz vai jebkurai

fotoaparātam un padarīt ērtu lietotājam. Cits virziens - pēc KBI uzņēmuma Meduspils pasūtījuma top unikālas iekārtas ziedputekšņu šķirošanai un rāmišu dezinfekcijai. DB rakstīja, ka SIA Meduspils īpašnieka Jāņa Vainovska ideja paredz bišu vaska šūnu pārkausēšanas un rāmišu dezinfekcijas pakalpojumu sniegšanu Latvijas un Lietuvas biškopjiem. Savukārt ziedputekšņu šķirošanas ideja balstās uz faktu, ka katra auga ziedputekšņi ir citā krāsā un katrs augs arī nodrošina konkrētu iedarbību uz organismu. Projektēšanas stadijā ir arī citas ražošanas iekārtas.

Neierobežo fantāziju

Arturs Žipris kaismīgi stāsta par dažādām tehniskām nišām un problēmām, apliecinot savu aizraušanos ar mehānismiem. Dzimis Liepājā, pamatskolas laikā pārcēlies uz Rīgu, kur ieguvis silikātmateriālu ķīmijas tehnologa diplomu, taču paralēli aizrāvējis ar mehāniku.

«Palīdzēju paziņam, kas mācījās LLA «mašīnbūvniecības», ar mājas darbiem,» viņš atzīstas. Sapratis, ka mehānismu projektēšana viņam patīk daudz labāk par sēdēšanu laboratorijā. Uz Liepāju devies tieši

tāpēc, lai KBI realizētu idejas. Tagad iestājies RTU Liepājas filiālē inženiertehniskās, mehānikas un mašīnbūves bakalaura specialitātē, lai pašmācības ceļā iegūtajām zināšanām sagādātu akadēmisku apstiprinājumu. Glābējsilīti viņš projektējis no pirmajām skicēm līdz uzstādīšanai. Vēlāk, strādājot KBI SIA Designe Vulgaris, tika radīta tehniski un vizuāli jauna glābējsilīte. Dizainu izstrādāja Kaspars Endols, bet konstrukciju - Arturs Žipris.

Jaunā silīte bija apskatāma izstādē Ražots Liepājā 2011. gada rudenī. Jaunieši, kas patlaban strādā SIA Mechanik, lielākoties ir entuziasti ar dažāda līmeņa izglītību, ne vienmēr atbilstošu darāmajam darbam.

«Varbūt tā ir mūsu priekšrocība, jo smadzenes nav piesātinātas ar visādiem drīkst - nedrīkst šabloniem. Es nezinu, ko teorētiski nevar. Es mēģinu un atklāju, ka var. Bet fakultātes māca, ka nevar,» par paradoksu smaida A. Žipris.

Tā viņi mācoties - visi kopā un praktiskā darbā. Tas arī esot istermiņa mērķis - stabilizēt kolektīvu, lai varētu domāt par tālejošiem plāniem nākotnē.

Vēsma Lēvalde